

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ HABER BÜLTENİ

TÜRKİYE ODALAR VE
BORSALAR BİRLİĞİ
BİLGİ HİZMETLERİ
DAİRESİ

TOBB BİLGİ HİZMETLERİ DAİRESİ AYLIK BÜLTENİ EYLÜL 2007 YIL 2 SAYI 21

İÇİNDEKİLER

- 1 E- Devlet Kamu Verimliliğini Artırıyor
- 2 Sayısal Uçurum Araştırması
- 3 Türkiye'ye Turizm Portalı
- 3 Çocukların İnternet Alışkanlıkları
- 4 Biyometri Teknolojileri
- 5 Bilgi Güvenliği ve Kriptoloji Sempozyumu
- 5 2. E-Sağlık Kongresi
- 6 7. Global E-Devlet Araştırması
- 6 İstanbul Web'e Taşındı
- 7 İstenmeyen Postalar

E-DEVLET KAMU VERİMLİLİĞİNİ ARTIRIYOR

Deloitte, "e-Devlet: Yaygın teknoloji ile vatandaşları yönetime katmak" başlıklı raporunu yayınladı. Rapor da dünyadan e - devlet uygulamalarıyla ilgili örneklerle yer verildi ve teknolojinin kamu hizmetlerini nasıl dönüştürdüğü irdelendi.

Rapora göre, kamu sektöründe, artık bilgiyi klasik yöntemlerle saklayarak bir tür "klasör dolabı" işlevi gören kurumlar, etkin ve verimli çalışmıyor, vatandaşlara hizmet götüremiyor ve kamu kaynaklarını israf ediyorlar. 2007 yılı içindeki örnek olay incelemelerinden çözümler sunan raporda, görüşleri aktarılan Deloitte ortakları, kamu sektörünün verimli çalışması için anahtar kelimenin "yönetişim" olduğunu ifade ediyorlar. Vatandaşların da sürece katılmasına olanak sağlayan teknolojiler artık vatandaş - devlet ilişkisinin doğasını değiştiriyorlar.

Raporda yer alan dikkat çekici bir incelemede, Massachusetts Sağlık ve İnsani Yardım Hizmetleri Yönetim Kurumu'nun (EOHHS - Executive Office of Health and Human Services) devlet hizmetinde bu "klasör dolabı"na dönüşmüş kurumları değiştirmek için devreye soktuğu bir plan örnek gösteriliyor. Bu örnekte, HHS'in (Health and Human Services) tüm hizmetleri entegre, modern bir akışa kavuşturuldu. Bu hizmetlere ulaşmak için üretilen bir web uygulaması olan

HHS "Sanal Yol"una başvuran vatandaşların bilgileri ilgili tüm kurumlara gönderiliyor. Bu şekilde vatandaşın durumu ile ilgili olabilecek tüm Sağlık kuruluşları, Sivil Toplum Örgütleri, Evsizler için Barınaklar, Bağımsız Yaşam Merkezleri gelen bilgilerden hangi hizmetlerin verilebileceğini, vatandaşın hangi programlara hak kazandığını belirleyebiliyorlar. Tüm kurumların şifreleriyle ulaşabildikleri bu sanal yol sayesinde, gereksiz kırtasiye, fazla sayıda başvuru ve zaman ve emek kaybı engelleniyor.

Bir başka örnek ise özel sektörün de kamu yönetiminde oynayabileceği rolün altını çiziyor. "Saksham" adı verilen pilot projede Microsoft ve Kanada Uluslararası Kalkınma Merkezi Hint köylerine yerleştirdikleri İnternet kioskları ile yaklaşık 4.000 kullanıcıya ulaştılar. Hükümet hizmetleri ve banka, sigorta gibi özel sektör ticari faaliyetlerinin bir karışımı kioskların bakımını olanaklı hale getirdi.

Yine Londra'da yapılan bir uygulama, tüm zorluklarına rağmen iyi yönetim ile ne kadar olumlu sonuçlar alınabildiğini gösteriyor: Şehrin trafik sıkışıklığına karşı geliştirilen ödemeli trafik bölgeleri çözümü, tüm ilgili paydaşlar (33 Londra semti, acil servisler, iş ve sanat çevreleri, özürlü grupları) toplanıp önerileri paylaşılarak geliştirildi. 2003 Şubat ayında başlayan ödemeli sistem, şimdi daha da fazla paydaş ile

şehrin güneyine genişletildi.

Meksika'da 45 milyon çalışan olmasına rağmen, yakın zamana kadar hükümet sadece 12 milyon kişiden vergi toplayabiliyordu ve çalışanların yarısından çoğu resmi ekonominin dışında hayatlarını kazanıyorlardı. Bunun, her vatandaşın kimlik bilgilerinin farklı devlet dairelerine dağılmış olmasından ve vergi yasalarının karmaşıklığından kaynaklandığı ortaya çıkınca Meksika'nın federal vergi kurumu, Servicio de Administración Tributaria (SAT) Latin Amerika tarihinin en büyük reform projesine girişti. Farklı bölümlerde çalışan yüzlerce memurun bilgisi paylaşacakları bir teknoloji altyapısı kuruldu. Sonuçta her vergi yükümlüsüne bir kişisel numara verilirken, vergilerin basitçe anlaşılması ve ödenmesi için bir web hizmeti projesine başlandı.

Türkiye'de e-devlet uygulamalarında oldukça ileri bir noktaya ulaşılmış durumda. Geçtiğimiz günlerde ABD'deki Brown Üniversitesi, 198 ülkedeki kamu kurumlarının İnternet üzerinden verdikleri hizmetlerini araştırdı. Çalışmada bu hizmetlerde Türkiye'nin ilk ona girdiği ve Almanya, İsviçre gibi gelişmiş ülkeleri geride bıraktığı ortaya çıktı. Vergi, Kimlik, Pasaport hizmetlerinin web üzerinden erişilen hizmetleri, e-devlet ve kamu sektöründe övgüye değer uygulamalar olduğu kaydedildi.

BT DÜNYASI

SAYISAL UÇURUM ARAŞTIRMASI

Birleşmiş Milletler Örgütü'nün bilgi ve iletişim teknolojileri ajansı olan Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) tarafından yürütülen bir araştırmada zengin ülkeler ile fakir ülkeler arasındaki sayısal uçurumun tahmin edilenden daha fazla olduğu ortaya çıktı.

Sayısal uçurumun kapanması amacı ile 2005 yılında Tunus'ta yapılan Birleşmiş Milletlerin düzenlediği Dünya Bilgi Toplumu Zirve toplantısında alınan karar gereğince uygulamaya konulan "Dünyayı Bağla" projesi kapsamında şimdiye dek atılan adımlardan olumlu sonuçlar alınmaya başlandığı görülüyor. Dünyaca tanınmış büyük firmaların yanı sıra Birleşmiş Milletlerin, Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin hükümetlerinin, sivil toplum örgütlerinin desteğiyle yaklaşık 1 milyar kişinin bilgi ve telekomünikasyon bağlantısının yapılması çalışmaları kesintisiz sürüyor.

2015 yılında tüm dünya insanların bağlanması öngörülen "Dünyayı Bağla" projesinde öncelik özellikle telefon hizmetlerinden, televizyon ve radyo gibi temel bilgi kaynaklarından yoksun yüzbinlerce köye veriliyor.

"Dünyayı Bağla" projesine katkıda bulunan hükümetlerin, şirketlerin sayıları gün geçtikçe büyürken 20'den fazla ülkenin merkez bankalarının uzmanları, mikrofinans kuruluşları da bu projenin finansal hizmetlerinin yerine getirilmesi için ortak çalışmalar yapıyorlar. Nobel ödülü sahibi Dr. Muhammed Yunus'un kurduğu Grameen adlı bir mikro kredi kuruluşu da proje kapsamındaki bölgelere sağladığı kredilerle bu girişimin büyük destekçisi oluyor.

ITU'nun dünyaca tanınmış büyük firmalar ve Avrupa Komisyonu desteği ile açtığı Internet Eğitim Merkezleri mezunları bu mikro krediler ile BT alanında kendi işyerlerini kurarak geri kalmış ülkelerde girişimciliğin yayılmasına katkıda bulunuyorlar. Uluslararası Telekomünikasyon Birliği'nin yaptığı bu araştırmadan elde edilen sayısal uçurumla ilgili veriler temel başlıklar halinde şöyle sıralanabilir:

Her 100 Afrikalıdan dördünden daha azı, ABD, Kanada, İngiltere, Almanya, Fransa, İtalya, Japonya ve Rusya'dan oluşan G8 Grubu ülkelerinde yaşayanlardan her iki kişiden biri Internet kullanıyor.

G8 ülkelerinin nüfusu dünya nüfusunun yüzde 15'i olmasına karşın bu ülkelerde Internet kullananların sayıları dünyada Internet kullananların yüzde 45'ini oluşturuyor.

2004-05 büyüme oranına göre 2010 yılında gelişmekte olan ülkelerdeki nüfusun yüzde 25'inden azının çevrimiçinde olacağı beklenirken bu oran daha 2005 yılında gelişmiş ülkelerde yüzde 55'e ulaştı.

Dünyadaki köylerin yüzde 30'una doğru dü-rüst telefon hizmetlerinin ulaşamadığı hesaplanıyor.

Afrika'da kurulu 27 milyon sabit telefon hatlarının yüzde 79'u bu kıtadaki 54 ülkenin sadece altısında bulunuyor.

Yüksek gelirli ülkelerde nüfusun yüzde 13'ü genişbanda erişirken, gelişmekte olan ülkelerde bu oran sıfıra yakın.

30 ülkenin bazılarının toplam nüfusu tek bir 10 Mbps uluslararası bağlantıdan yararlanırken, zengin ülkelerde tüketiciler kendi kişisel 10 Mbps bağlantılarını çok uygun fiyatlarla satın alabiliyorlar.

BTHABER

TÜRKİYE'YE TURİZM PORTALI

Devlet Planlama Teşkilatı'nın (DPT) Bilgi Toplumu Stratejisi (BTS) Eylem Planı'nda yer alan Turizm Portalı Projesi hayata geçiyor.

Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Hacettepe Üniversitesi arasında imzalanan protokol çerçevesinde üniversite tarafından geliştirilen www.goturkey.com turizm portalı test aşamasına geldi. Portal, Türkiye'nin tanıtım ve pazarlamasına katkı sağlayacak. Turizm tesislerinin tanıtımı, çevrimiçi rezervasyon ve sektörde ilgili aktörler arasında bilgi paylaşımına uygun ortam sağlanması hedefleniyor.

Türkiye'nin tanıtımına büyük katkı sağlaması beklenen portalın önümüzdeki turizm sezonunda işletmeye alınması için, 'bilgi ve tanıtım fazı' çerçevesinde test çalışmalarının Ekim 2007 sonuna kadar tamamlanması planlanıyor.

Sistemin yazılım ve donanım alt yapısı aynı anda 4 bin kullanıcıya video gösterim yapabilecek nitelikte tasarlandı. Kullanıcılara sunulacak videolarda görüntü kalitesinin yüksek olmasına özen gösterilmiş (500 kbit/sn), bu kapasitenin sorunsuz karşılanabilmesi için internette video yayınına yönelik tasarlanmış özel sunucular var.

Portal, Türkiye'nin internet ortamında doğru, hızlı, sade, kapsamlı ve etkin şekilde tanıtılmasına hizmet edecek şekilde tasarlandı. Sadece yabancılar değil Türk vatandaşları da ihtiyaçlarını portaldan karşılayabilecek. İlk aşamada Türkçe, İngilizce, Almanca ve Fransızca olmak üzere 4 dilde hazırlanacak olan portala yıl sonuna kadar Rus ve İspanyol dilleri de eklenecek.

BTHABER

ÇOCUKLARIN İNTERNET ALIŞKANLIKLARI

Avrupa Birliği tarafından çocukların online alışkanlıkları incelendi. Buna göre, çocuklar internet ve mobil teknolojilere meraklı. Ama bu yeni mecraların getirdiği risklerin de farkında.

Son Eurobarometer araştırması, 27 üye ülke ile Norveç ve İzlanda'daki 9-10 ve 12-14 yaş grubundaki çocuklarla yapılan görüşme yoluyla yapıldı. Araştırmacılar farklı ülkelerdeki internet ve mobil kullanımında büyük bir homojenlik olduğunu ama yaş grubu ve cinsiyete göre değişiklik gösterdiğini buldu.

Yaş ve cinsiyet gruplarına, interneti ev ödevlerine yardım için kullanıp kullanmadıkları soruldu. Cevap daha çok online oyunlar ve zevk amaçlı internet gezintisi olarak ortaya konuldu. Çocuklar internet ve mobil araçlarını arkadaşları ile haberleşme amacıyla da kullanıyorlar ama yabancılarla görüşme nadir oluyor. 9-10 yaş grubunda, hem kız, hem de erkek çocuklarda en popüler aktivite online oyunlar. Bu popülerite 12-14 yaş grubu oğlanlarda devam ediyor. Ama 12-14 yaş grubundaki kızlar sosyal networkler, bloglar ve IM gibi daha sosyal aktivitelere geçiyorlar. 9-10 yaş grubunun internete haftada 3 ya da 4 kez internete bağlanıp, her defasında 60-90 dakika kadar, daha büyük çocukların ise her gün ortalama 2-3 saat kadar bağlandıkları görülüyor. Oyun meraklısı çocuklarda bu süre günlük 3-5 saate kadar çıkabiliyor.

Avrupalı çocuklar teknoloji kullanımını, yaşlılarından, okuladan ya da velilerinden öğreniyorlar ve kendileri keşfetmeye devam ediyorlar. Virüsler, hackerlar, çocuk tacizcileri, online saldırganlar konusunda bilgileri var. Çocuklar anne-babalarının denetimi altında ve bundan rahatsızlık duymuyor. Sadece 12-14 yaş grubundaki kız çocukları, annelerinin e-mailerini okumasına kızıyorlar.

TURK.INTERNET

BIYOMETRİ TEKNOLOJİLERİ

Kısaca, istatistik yöntemlerinin tıp ve biyoloji alanlarında uygulanması olarak açıklanabilen biyometri, her insanın fiziksel özellikleri sayesinde; diğerlerinden ayırt edilmesini sağlayan bir alandır.

Biyometri birbirinden farklı pek çok konuda kullanım alanı bulabilmesine rağmen günümüzde en çok kimlik doğrulama işlemlerinde tercih edilmektedir.

Kısaca biyometrik teknolojilerin işlemlerini açıklamak gerekirse: bir şahıs bir ya da daha fazla fiziksel özelliklerle sisteme kayıt olunduğunda, bu bilgi matematiksel bir algoritma tarafından işlenip, sayısal kod biçiminde sistem veritabanında saklanıyor. Şahsın yine aynı fiziksel özelliklerden hareketle tanınması gerektiğinde, biyometrik sistem yeni bilgileri yine sayısal koda dönüştürüyor ve veritabanında mevcut olanlarla karşılaştırıyor. Eğer yeni bilgi eski bir bilgiyle eşleşirse, kişiye sistem erişim izni tanınıyor.

İnsanların çeşitli fiziksel özelliklerinden yararlanan biyometrinin baz aldığı özelliklere göre türleri vardır. En temel biyometri çeşitlerini sıralamak gerekirse:

El/Parmak Geometrisi: Günlük kullanımda işlerliği kanıtlanan ilk biyometrik yöntemlerden biridir. Bu sistemlerin bazıları geleneksel ayrıntı eşleştirmeyi, bazıları doğrudan desen eşleştirme aygıtlarını, bazılarıysa daha özel teknoloji gerektiren moiré desen tanıma ve ses ötesi sistemler kullanmaktadır. Bir zamanlar bu tür sistemlerde gerçekleriyle aynı ölçülerde model el kullanılarak sistem kandırılıbiliyordu ancak buna karşı önlemler gecikmedi ve şimdi vücut ısısı ya da nabız gibi bir takım canlılık özelliklerini tanıyan sistemler geliştirildi fakat yine de günümüzde bu tip sistemleri atlatılabilmek mümkün.

İris ve Retina Taramaları: Dünyanın en eski biyometrik yöntemlerinden biri olan bu metot 1930'larda gözün arka kısmındaki kan

damarı desenlerinin benzersiz olduğu anlaşıldığından beri kullanılıyor. İris taramada iris öncelikle sıradan bir CCD kamerayla fotoğraflanıyor. Bu görüntü veritabanında depolanmış bir şablon ile karşılaştırılıyor ve çizgilerin, beneklerin, desenlerin aynı olup olmadığına bakılıyor. Retina taramadaysa kan damarlarının aydınlatılması için düşük yoğunluklu, kesintisiz bir ışık kaynağı kullanılıyor ve damarların fotoğrafı çekilip analiz ediliyor. Kan damarı desenlerini okumak için bir bağlayıcı (coupler) kullanılıyor. İris taraması yüksek çözünürlüklü fotoğraf ve özel hazırlanmış lenslerle atlatılabiliyor ancak retina taraması şu ana kadar hiç atlatılamadı. Retina taraması taklit edilemediği gibi ölen birinin retinası çok çabuk çürüdüğü için bu yolla da atlatma yapılamıyor.

Yüz Taraması: Daha çok kumarhanelerin tercih ettiği bu yöntemde, gözler arası mesafe, burun genişliği, elmacık kemikleri, çene çizgisi ve şekli gibi yüz özelliklerinden kimlik tanımlaması yapılıyor. Elde edilen görüntü sayesinde biyometri yazılımı fotoğrafla depolanmış şablonu karşılaştırabileceği doğru açığı buluyor. Sonra işaretlediği bir dizi nokta arasındaki mesafeyi ölçüyor ve bir örnek elde ediyor. Bu örnek te veritabanındaki şablonla kıyaslanıyor. Şapkalar, saç, gözlük camlarının yansımaları, çekilen fotoğrafın açısı ve yetersiz aydınlatma gibi etkenler sebebiyle biyometrinin bu türü kısıtlı bir başarı elde edebiliyor.

Ses Taraması: En ucuz biyometri türüdür. Günümüzde cep telefonlarının kullandığı sesli arama özelliği buna dayanır. Gürültüden kolay etkilenebilir ve yüksek kalitede kayıtlar ya da dijital ses değiştirme teknolojileriyle atlatılabilmek ihtimali vardır.

El Yazısı/İmza Tanıma: İmzaya özgü hız ve basınç gibi değerler çözülüyor. Bir başkası imzayı elde edip üstünden geçse bile bu yöntemin atlatılması çok zor.

CHIP

BİLGİ GÜVENLİĞİ VE KRİPTOLOJİ SEMPOZYUMU

Telekomünikasyon Kurumu, Gazi Üniversitesi ve ODTÜ işbirliği ile düzenlenecek olan Uluslararası Katılımlı “Bilgi Güvenliği ve Kriptoloji” konferansı (ISCTURKEY 07), 13-14 Aralık 2007 tarihlerinde Sheraton Hotel&Convention Center’da gerçekleşecektir.

ISCTURKEY’nin amacı Bilgi Güvenliği ve Kriptoloji alanında teknik ve uygulamalı bilgilerin sunulması için bir ortam yaratmak ve bu alandaki uluslararası işbirliğini geliştirmektir. Konferans kapsamında konusunda uzman davetli konuşmacıların yanında, sözlü ve poster sunumlar yer alacaktır.

Bilgisayar ve haberleşme teknolojilerindeki gelişmeler, toplumların temel hammadde olan bilginin elektronik ortamlarda güvenli bir şekilde işlenmesi, depolanması ve paylaşılması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Bu bağlamda, bilgi güvenliği bilincinin yerleşmesi, güvenliğinin sağlanması ve bunlar için kullanılan yazılım ve donanımların takip edilerek izlenmesi gerekmektedir. Yüksek seviyede bir bilgi güvenliğinin sağlanması ancak ve ancak “Bilgi Güvenliği ve Kriptoloji” alanında yapılacak yeni araştırmalarla ve çalışmalarla sağlanabilecektir. Bu sayede, elektronik ortamlarda işlemler daha güvenilir yapılırken, bilginin kullanımı yaygınlaşacak, işlemler daha hızlı gerçekleşecek ve verimlilik artışı sağlanacaktır. Bu çerçevede konferansın başlıca amaçları; Bilgi güvenliği ve kriptoloji alanında faaliyet gösteren araştırmacıları ve uygulayıcıları bir araya getirerek güncel bilgileri paylaşmalarını ve tartışmalarını sağlamak, kişisel, kurumsal ve ulusal bilgi güvenliğinin gelişmesine katkıda bulunmak, üniversite-endüstri-kamu kurumları arasındaki işbirliğini geliştirmek ve konuyla ilgili yapılan araştırma ve uygulamaları topluma aktarmak olarak sıralanabilir.

Ayrıntılı bilgi için <http://www.iscturkey.org> adresi ziyaret edilebilir.

2. E-SAĞLIK KONGRESİ

T.C. Sağlık Bakanlığı e-Dönüşüm Türkiye Projesi ve Bilgi Toplumu Stratejisi’nde önemli bir yer tutan e-Sağlık projesinde yaşanan en son gelişmelerle ilgili tüm paydaşların bilgilendirilmesi, Avrupa Birliği ve gelişmiş ülkeler deneyimlerinin paylaşılması ve sağlık ve bilişim çalışanları arasında dayanışmayı geliştirmek amacıyla 17-21 Ekim 2007 tarihleri arasında Limak Atlantis Resort Hotel, Belek - Antalya’da 2. E-Sağlık Kongresi’ni düzenliyor.

Geçen yıl 2-5 Kasım 2006 tarihlerinde Princess Otel, Balçova – İzmir’de 1. Sağlık Bilişimi Kongresi adıyla düzenlenen ve e-Sağlık alanında ulusal ve uluslararası gelişmelerin yer aldığı kongreye sağlık ve bilişim profesyonellerinden 630 kişi katılmıştır.

2.e-Sağlık kongresine Sağlık Bakanlığı üst düzey yönetimi (Bakan, Müsteşar, Müsteşar Yardımcıları, Genel Müdürler, Daire Başkanları) Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı, TÜBİTAK, Sosyal Güvenlik Kurumları, Emekli Sandığı, hastane başhekimleri, başhekim yardımcıları, il sağlık müdürleri, hastane bilgi sistemlerinden sorumlu hastane yöneticileri, üniversiteler, hastane bilgi sistemi üreten firmalardan olmak üzere yaklaşık 700 kişilik bir katılım beklenmektedir.

Konuyla ilgili detaylı bilgi edinmek için <http://www.saglik.gov.tr/bilisim07> adresi ziyaret edilebilir.

7. GLOBAL E-DEVLET ARAŞTIRMASI

Brown Üniveristesi, kamu internet sitesi yıllık değerlendirme raporunun 7. yayınladı. Bu seneki değerlendirme raporunda Asya ülkelerinin başarısı kadar, Türkiye'nin başarısı da şaşırtıcı oldu.

Brown Üniversitesi'nin yaptığı araştırmaya göre; Asya ülkeleri ilk 4 sıralamaya 3 ülke ile girerek, uluslar arası e-devlet değerlendirmesinde üstün bir konuma geldi.

Güney Kore'nin birinci olduğu araştırmada; sıralamayı Singapur, Tayvan ve ABD takip etti. Türkiye ise büyük bir ilerleme kaydederek, 198 ülke arasında 10. sırada yer aldı.

Araştırmacılar; bu değerlendirmeyi ülkelerin resmi sitelerinin yetersiz erişim, veri tabanı ve yayın bulundurma, gizlilik ve güvenlik politikaları, iletişim bilgileri ve online hizmet sayısı gibi kriterlere bağlı olarak yapmıştır.

Yapılan araştırmaya göre; internet sitelerinin %96'sının online yayın erişimi ve %80'inin veritabanına ulaşmak için doğrudan linki bulunmaktadır. %29'u gizlilik politikasını gösterirken, %21'de güvenlik politikasını göstermektedir. Bu belirgin kriterlere ek olarak, araştırmacılar ülkelerin genel e-devlet performanslarını da incelemiştir.

Yapılan bütün bu değerlendirmeler sonucu ortaya çıkan 198 ülke arasında ilk 10 ülke aşağıda belirtilmiştir.

2007		2006		Ülke
Sıra	Puan	Sıra	Puan	
1	74.9	1	60.3	Güney Kore
2	54.0	3	47.5	Singapur
3	51.1	2	49.8	Tayvan
4	49.4	4	47.4	ABD
5	44.3	6	42.6	İngiltere
6	44.1	5	43.5	Kanada
7	43.8	48	1.3	Portugal
8	43.5	12	39.9	Avustralya
8	43.5	27	33.7	Türkiye
10	42.9	8	41.5	Almanya

Raporun tamamına www.insidepolitics.org adresinden ulaşabilirsiniz.

İSTANBUL WEB'E TAŞINDI

İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanan, 1,5 milyon bina ve iş yeri, güncel olaylar, tarihi ve kültürel eserler ile yol bilgisinin sorgulanabileceği "<http://sehirrehberi.ibb.gov.tr>" sitesi yayına başlandı.

Sitenin tanıtımı amacıyla Saraçhane'deki Belediye Sarayı'nda düzenlenen basın toplantısında, Büyükşehir Belediyesi'nin teknolojik gelişmelere büyük önem verdiği; hedeflenenin e-İstanbul olduğu kaydedildi. Belediye personelinin hazırladığı sitede, İstanbul'un tamamının uydu ve hava fotoğrafları yer aldığı ve bunların da 3 ayda bir yenileneceği bildirildi. Sistemin, uluslararası benzerlerinden çok daha detaylı ve daha hızlı çalıştığı ve web sitesiyle 1,5 milyon bina, iş yeri, güncel olaylar, tarihi ve kültürel eserler ile yol bilgisinin sorgulanabileceği ve 10 farklı ölçekte görüntülenebileceği ifade edildi.

Rehberde trafik kazası, yangın, doğal gaz arızası, sel, kapalı yol, yol daraltılması gibi olayların takibi yapılabilecek. Uygulamadan sadece vatandaşlar değil, belediye ve diğer kurum ve kuruluşlar da yararlanabilecek. Sistem, Türkçe'nin yanı sıra İngilizce, Fransızca, Almanca, Rusça ve Arapça dilleriyle bir rehber gibi hizmet verecek. Sistem, cep telefonu ile erişime de açık olacak. Bu konuda bir GSM şirketi aylık 5 YTL karşılığı bu hizmeti vermeyi teklif etti. Ayrıca bu sistemle bütün binaların yapı ruhsatı sorgulanabilecek. Yani vatandaş, karşısında yapılan inşaatın ruhsatı olup olmadığını sisteme girerek görebilecek. Bu, dünyada ilk uygulama olacak.

İstanbul Belediyesi tarafından hazırlanan site yalnızca Internet Explorer'da açılabilir. Başbakanlık tarafından yayınlanan 'kamuya ait web sitesinin taşınması gereken standartlar' ile ilgili genelgeye göre ise sitenin bütün web tarayıcılarında açılabilir olması gerekiyor.

TÜBİDER

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ BİLGİ HİZMETLERİ DAİRESİ

Aylık Bilişim Teknolojileri
Haber Bülteni
Yıl: 2 Sayı: 21
Eylül 2007

Her ayın ilk iş günü elektronik
olarak yayınlanır ve dağıtılır.

Atatürk Bulvarı No : 149
Bakanlıklar ANKARA
Tel : 312-413 80 00
Faks : 312-425 48 54
E-posta : sinan@tobb.org.tr

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ HABER BÜLTENİ

TOBB BİLGİ HİZMETLERİ DAİRESİ AYLIK BÜLTENİ

İSTENMEYEN POSTALAR

E-postalar gün geçtikçe teknolojik hayatta daha fazla yer işgal ediyorlar. Bunun en büyük nedeni diğer iletişim araçlarında olduğu gibi bir ücrete tabi olmamasından kaynaklanıyor. Bir diğer etken de günlük hayatını bilgisayar başında geçiren kullanıcılar için o anda erişimi en kolay iletişim aracının e-posta olması.

Kullanıcılar gerek kişisel gerekse iş yaşamına ait konularda iletişim aracı olarak e-postayı tercih etmeye başladıktan sonra; Internet'e ait hemen hemen her şey gibi bunun da getirdiği kolaylıklar yanında bazı can sıkıcı durumlarının da oluşabileceği görüldü.

E-postalarla ilgili en temel rahatsız edici durum spam denilen istenmeyen e-postalardır. Diğer rahatsız edici durumlar genelde istenmeyen postaların türleri ya da devamı şeklinde gerçekleşir.

İstenmeyen postaların büyük bir çoğunluğu genelde reklam amacı taşıyan diğer kısmı dolandırıcılık amacıyla gönderilmiş olabilir. İstenmeyen postalar zamanla çok karlı bir alan haline geldi ki sırf bu işi yapan şirketler ve de kişiler türeyiverdi. Yaklaşık iki sene önce bu tür rahatsız edici mailler göndermekten dolayı Amerika'da tutuklanan bir kişinin bu işten ayda yaklaşık olarak 750.000 \$ kazandığının açıklanması olayın boyutunu gözler önüne sermeye yetiyor.

Konu derinlemesine düşünüldüğü zaman istenmeyen postaların büyük bir bölümünün içeriğini oluşturan reklamların çoğunun bir aldatmaca olduğu söylenilebilir. Bu tür reklamlarda piyasada zor bulunan ya da pahalı bir ürünün kolayca

ve çok ucuza temin edinilebileceği söylenir. Kullanıcılar böyle postalara karşı dikkatli olmalıdırlar. Şayet postayı yollayan kişi sözünü ettiği imkanlara sahipse, bunu tanımadığı kişilere posta atarak değil düzgün bir web sitesi kurarak kullanmaya çalışır.

Dolandırıcılık amacı taşıyan postalarda metin ve içerik değişse bile genelde konsept aynıdır. Bu tür postalarda göndericiye çok büyük bir miras kalmıştır ancak söz konusu mirası alabilmek için önce yüklü bir vergi ödemek zorundadır. Kendisinde bu miktarda para olmadığını belirten dolandırıcı eğer maili alan kişi bu parayı öderse mirastan yüzde verebileceğini teklif eder. Genelde bu yüzde birkaç milyon dolara tekabül eder. Eğer kullanıcı bu tuzağa kanacak ve gerekli parayı yatıracak olursa karşı taraftan bir daha asla haber alamayacak ve dolandırılmış olacaktır.

Son yıllarda ülkemizde de sık rastlanan bir dolandırıcılık türü de gelen postanın sanki bir bankadan geliyormuş gibi gösterilmesi ve kullanıcının bir linke tıklayarak bankanın web sayfasına benzetilmiş bir sayfaya yönlendirilmesidir. Gelen postada kullanıcıların bankacılık işlemlerinde kullandıkları şifrelerin doğrulanması istenir. Kullanıcılar sahte web sayfası üzerinden bu işi yaparken aslında bilgileri kötü niyetli kişiler tarafından kaydediliyor ve böylece kurbanın banka hesaplarına girilebiliyor.

Unutulmamalıdır ki hiçbir banka müşterisinden bu şekilde teyit almaz. Güvenlik riski taşıyan linklere mail yoluyla değil doğrudan adres satırından ulaşılması daha mantıklı olacaktır çünkü dolandırıcılar burada bir

hileyle kullanıcıları kolaylıkla kandırabilirler. Örneğin: linkte www.xbank.com yazıyor olabilir ama belki de link www.sahtebank.com adresine yönlendirilmiştir.

Diğer bir istenmeyen posta şekli ise gönderilen postaların gerçekten geçerli bir adrese ulaşmış olmalarını denetlemektir. Burada kullanıcılara bir mail atılarak bir çekilişten bahsedilir ve katılmak için bir linke tıklanması istenir ya da gönderilen reklam amaçlı postaların sonunda bir daha bu tür posta alınmak istenmiyorsa veya bu mail listesinden çıkmak için aşağıdaki linke tıklayınız gibi bir ibare konulur. Kullanıcı bu açıklamaya kanıp linke tıklarsa karşı taraf söz konusu adresin geçerli bir adres olduğunu ve birileri tarafından gerçekten okunduğunu varsayarak aynı adrese spam göndermeye devam edecektir.

Bu tür istenmeyen postaların sayısının gün geçtikçe arttığı görülüyor. Bu hem zaman hem de iş kaybına neden olan durumun önüne geçebilmek için firmalar sürekli yeni çözümler geliştiriyorlar. İstenmeyen postaları engellemek için pek çok farklı filtreleme yazılımları mevcut. Internet üzerinden yapılabilecek basit bir aramayla ücretli ve ücretsiz pek çok alternatif bulunabilir ancak bu tür sorunların üstesinden gelmekte en önemli etken insan faktörüdür. Kullanıcılar yukarıda söz edildiği gibi bu tür postalara kesinlikle cevap vermemelidirler. Bir de Internet ortamında üyelik gibi işlemler için ayrı bir adresin kullanılması yararlı olabilir çünkü spam göndericiler en çok bu şekilde posta adresi toplarlar.

(sinan@tobb.org.tr)